

«Ապահովագրական ընկերությունների հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների օրինակելի ձևերը և դրանց լրացման հրահանգը» Հավելվածի

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (ՁԵՎ 5)

Ժամանակաշրջան – 2016 թվական չորրորդ եռամսյակ

31 դեկտեմբեր 2016 թ.

Ծանոթագրություն 1. Կորպորատիվ տեղեկատվություն

«ՌԵՍՈ» ապահովագրական ՓԲԸ-ն (այսուհետ՝ Ընկերություն) ստեղծվել է հիմնադիրների (բաժնետերերի) ընդհանուր ժողովի որոշմամբ՝ համաձայն 22 նոյեմբերի 2008 թ. կնքված հիմնադիր պայմանագրի: Ընկերությունը տրամադրում է ապահովագրական ոլորտի ծառայությունների լայն ընտրանի և գործում է Հայաստանի Հանրապետության մայրաքաղաք Երևանում, Կոմիտասի պող. 62 շ., 93-93/1 հասցեում: Ընկերության ինտերնետային կայքի հասցեն է՝ www.Reso.am :

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կազմում է 1 870 000 (մեկ միլիարդ ութ հարյուր յոթանասուն միլիոն): Ընկերության բաժնետերերն են հանդիսանում՝ «Սի Այ Էս Իքուիթի Փարթներս Լիմիթեդ» ՍՊ և «Պոլիգրաֆիա» ՓԲ (նախկին բաժնետեր «ԷՍՋԻԱՅ-Ինվեստ» ՍՊԸ իրավահաջորդ) ընկերությունները՝ յուրաքանչյուրը 50 % բաժնեմասով:

Ընկերությունը 10.11.2008 թ-ին ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից ստացել է ոչ կյանքի ապահովագրության հինգ ապահովագրական դասերով գործունեության իրականացման թիվ ԱՊՈ 0010 լիցենզիա: Հետագայում 25.08.2009 թ-ին ավելացվել է ևս հինգ ապահովագրական դաս: Ներկայումս Ընկերությունը իրականացնում է ապահովագրական գործունեություն հետևյալ ապահովագրական դասերի գծով՝

- ✓ Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն,
- ✓ Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն,
- ✓ Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն,
- ✓ Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն,
- ✓ Գույքին հասցված այլ վնասների ապահովագրություն,
- ✓ Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների (նաև բեռնափոխադրող) օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն,
- ✓ Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն,
- ✓ Ֆինանսական վնասի ապահովագրություն,
- ✓ Առողջության ապահովագրություն,
- ✓ Աջակցության ապահովագրություն:

Ընկերությունը 17.12.1012թ. ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից ստացել է ոչ կյանքի վերաապահովագրության գործունեության իրականացման թիվ ԱՊԿ 0003 լիցենզիա:

2016 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության աշխատակիցների թիվը կազմել է 108 աշխատակից:

2016 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության գործակալների թիվը կազմել է 173՝ որից ֆիզիկական անձ գործակալների թիվը կազմում է 36:

Ծանոթագրություն 2. Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ) պահանջներին համապատասխան:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով, բացառությամբ իրական արժեքով չափվող վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների: Տնտեսական գործառնությունները ֆինանսական հաշվետվություններում, բացառությամբ դրամական միջոցների շարժը ներկայացնող հաշվետվության, ներկայացվել են հաշվեգրման սկզբունքի հիման վրա:

Ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս Ընկերության կողմից պահանվել են անընդհատության, ներկայացման հետևողականության, էականության և համադրելի տեղեկատվության սկզբունքները:

Ֆինանսական հաշվետվությունների արժեքների ներկայացման արժույթ է համարվում Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը՝ Դրամը: Արժեքների թվաբանական մեծությունները ներկայացվել են հազար դրամներով: Արտարժույթով ներկայացված ակտիվները և պարտավորությունները հաշվետու ամսաթվի դրությամբ վերագնահատվել են՝ հիմք ընդունելով ՀՀ ԿԲ պաշտոնական ինտերնետային կայքում հրապարակված հաշվարկային փոխարժեքները:

Ծանոթագրություն 3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

Ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման հիմք հանդիսացող Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը նույնն է, ինչ նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար կազմված ֆինանսական հաշվետվությունների համար կիրառված քաղաքականությունը:

Ծանոթագրություն 4. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի դատողություններ, գնահատականներ և դատողություններ

Հաշվապահական հաշվառման վարման և ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար ընկերության ղեկավարությունը կատարել է ակտիվների, պարտավորությունների, եկամուտների, ծախսերի, հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մոտեցումների մի շարք գնահատումներ և դատողություններ, որոնք պարբերաբար վերանայվում են: Գնահատումներում փոփոխությունները ճանաչվում են փոփոխման ժամանակաշրջանում և յուրաքանչյուր հաջորդ ժամանակաշրջանում, որի վրա նշված փոփոխություններն ազդում են:

Ծանոթագրություն 5. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփում

Ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս կիրառվել են ստորև բերված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը: Հետևողականորեն պահպանվել են հաշվապահական հաշվառման բոլոր կետերը:

ա. Եկամտի և ծախսերի հիմնական տեսակների ճանաչումը

Ընկերության եկամուտները և ծախսերը հաշվառվել են ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվել են հաշվեգրման սկզբունքով: Ընդ որում պահպանվել է եկամուտների և ծախսերի ճանաչման համապատասխանությունը: Մասնավորապես, ընկերության կողմից մատուցված ծառայությունների դիմաց հասույթի և այդ ծառայությունների մատուցման համար իրականացված ծախսումների հաշվեգրումը կատարվել են միաժամանակ այն ժամանակաշրջանի ընթացքում, որին դրանք վերաբերվում են:

Ապահովագրական պայմանագրեր, դրանցից բխող եկամուտներ և ծախսեր

Ապահովագրական պայմանագիրը պայմանագիր է, համաձայն որի կողմերից մեկը (ապահովագրողը) իր վրա է վերցնում պայմանագրի մյուս կողմի (ապահովադրի) նշանակալի ապահովագրական ռիսկը՝ համաձայնվելով հատուցել ապահովադրին, եթե պայմանագրով սահմանված դեպքը (ապահովագրական պատահար) բացասաբար ազդի ապահովադրի վրա:

Ընկերությունը իր հիմնական գործունեությունից ստացված եկամտի հիմնավորող փաստաթուղթ է համարում թողարկված ապահովագրական վկայագիրը: Ընդ որում, վկայագրերի թողարկման և եկամուտների ճանաչման ամսաթիվ է համարվում հետևյալ երկու ամսաթվերի՝ վկայագրերի թողարկման (վավերացման) և վկայագրերի գործողության սկզբի ամսաթվերից առավելագույնը: Ապահովագրական վկայագրերի հետագա փոփոխությունները իրականացվում են ապահովագրական վկայագրերի անբաժանելի մաս կազմող համաձայնագրերի թողարկումով, որոնց գծով առաջացող եկամուտները և ծախսերը նույնպես ճանաչվում են համաձայնագրերի թողարկման (վավերացման) և համաձայնագրերի գործողության մեջ մտնելու ամսաթվերից առավելագույնով:

Վերապահովագրության գծով ծախսերը ընկերության կողմից հաշվեգրվում են ապահովագրական վկայագրերի թողարկման հետ գուգահետ: Ոչ ռեզիդենտ վերապահովագրողին հաշվեգրված վերապահովագրավճարների գծով բյուջեի նկատմամբ առաջացող պարտավորությունները Ընկերության կողմից ճանաչվում են միայն դրանց փաստացի փոխանցման ժամանակ:

Համախառն ապահովագրավճարներից հաշվեգրված եկամուտը Ընկերությունը ճշգրտում է չվաստակած ապահովագրավճարների մասով, որը նախատեսվում է վաստակել հաջորդ կամ հետագա ֆինանսական ժամանակաշրջանում՝ ձևավորելով *Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստ*, որը հաշվարկվում է առանձին յուրաքանչյուր ապահովագրական պայմանագրի համար, կիրառելով օրական համամասնական մեթոդը, անհրաժեշտության դեպքում ճշգրտվում է՝ պայմանագրի գործողության ժամկետում ռիսկի աստիճանի փոփոխություններն արտացոլելու համար:

Ապահովագրական հայտեր

Հայտերի հետ կապված ծախսերը ներառում են կարգավորված և չկարգավորված հայտերի կարգավորման ծախսերը, որոնք առաջացել են տվյալ ֆինանսական ժամանակաշրջանում տեղի ունեցած դեպքերից՝ նախորդ ժամանակաշրջանի հայտերի պահուստի ճշգրտումների հետ միասին:

Հաշվետու ժամանակաշրջանում չկարգավորված հայտերի գծով Ընկերությունը ձևավորում է Ներկայացված, սակայն չվճարված պահանջների պահուստ (ՆՊՊ), ինչպես նաև Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջների պահուստ (ՏՊՊ)՝ համաձայն ՀՀ ԿԲ կողմից և Ընկերությունում ընդունված ներքին իրավական ակտերի և կանոնակարգերի:

Ձեռքբերման ծախսեր

Ապահովագրական պայմանագրերի ձեռքբերման հետ կապված ծախսերը կապիտալացվում են և ամորտիզացվում դրանց համախառնասխան պայմանագրի գործողությանը զուգընթաց: Ձեռքբերման ծախսերը ներառում են այնպիսի ծախսեր, ինչպիսիք են միջնորդավճարները և նախնական գնման հետ կապված ծախսերը:

բ. Արտարժույթային փոխարժեքային տարբերությունների ճանաչման մոտեցումը

Արտարժույթով գործարքը սկզբնական ճանաչման պահին գրանցվում է ՀՀ դրամով արտարժույթի նկատմամբ կիրառելով ՀՀ դրամի և արտարժույթի միջև ՀՀ ԿԲ պաշտոնական ինտերնետային կայքում գործարքի օրը հրապարակված հաշվարկային փոխարժեքով:

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին՝

- 1) արտարժույթով դրամային հոդվածները ներկայացվել են՝ կիրառելով փակման փոխարժեքը,
- 2) արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները ներկայացվում են ՀՀ դրամի՝ գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքներով:

Փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են դրամային հոդվածների մարման արդյունքում, կամ, երբ Ընկերության դրամային հոդվածները հաշվետվության մեջ ներկայացվում են մի փոխարժեքով, որը տարբերվում է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում դրանց գրանցման կամ նախորդ ֆինանսական հաշվետվություններում գրանցման փոխարժեքից, ճանաչվում են եկամուտ կամ ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են:

Դրամային հոդվածների վերագնահատումը ՀՀ ԿԲ պաշտոնական ինտերնետային կայքում հրապարակված հաշվարկային միջին փոխարժեքով կատարվում է յուրաքանչյուր անգամ ԿԲ-ի կողմից արտարժույթների հաշվարկային փոխարժեքները հրապարակելիս:

2016թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման համար օգտագործվել են ՀՀ ԿԲ ինտերնետային կայքում հրապարակված հետևյալ հաշվարկային փոխարժեքները՝

1 ԱՄՆ Դոլլար	483,94	ՀՀ Դրամ,
1 Եվրո	512,20	ՀՀ Դրամ,
1 Ռուսական Ռուբլի	7,88	ՀՀ Դրամ:

գ. Հարկեր (ընթացիկ և հետաձգված)

Շահույթի գծով տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Ընթացիկ հարկը տարվա շահութահարկի գծով ակնկալվող վճարման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է կիրառելով հարկերի դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ կլինեն հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ և նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը ապագա ժամանակաշրջաններում բյուջե վճարման (բյուջեից փոխհատուցման) ենթակա շահութահարկի գումարն է՝ կապված՝

- ա) ժամանակավոր տարբերությունների, որը իրենից ներկայացնում է ակտիվի (պարտավորության) հաշվեկշռային և հարկային արժեքների տարբերությունը, կամ
  - բ) չօգտագործված հարկային վնասը և (կամ) գեղչերը հաջորդ ժամանակաշրջաններ տեղափոխելու հետ:
- Հետաձգված հարկային պարտավորություն ճանաչվել է բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար:
- Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է ապագա ժամանակաշրջաններում հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները կամ հարկային վնասը:

դ. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Ընկերության կողմից դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում կանխիկ դրամական միջոցները, ՀՀ ռեզիդենտ և օտարերկրյա բանկերում ներդրված դրամական միջոցները:

զ. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը:

Գործող վարձակալված ակտիվները Ընկերության կողմից արտահաշվեկշռում ցույց են տրված իրական արժեքով, իսկ հաշվետու ժամանակաշրջանի գծով վարձակալության ծախսերը հաշվեգրվել են:

Մաշվածությունը ճանաչվել է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռք բերման և շահագործման հանձման ամսաթվից: Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա կատարված կապիտալ ներդրումների մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի օգտակար ծառայության և վարձակալության ժամկետներից նվազագույնի ընթացքում: Օգտակար ծառայության սահմանված ժամկետները հետևյալն են՝

- տնտեսական գույքի համար – 1-7 տարի,
- համակարգչային սարքավորումների համար – 3 տարի,
- տրանսպորտային միջոցների համար – 3-10 տարի,
- այլ հիմնական միջոցների համար – 1-10 տարի:

Մինչև 50,000 (հիսուն հազար) ՀՀ Դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցների ամորտիզացիոն նվազագույն ժամկետը սահմանվում է մեկ տարի:

Հետագա ծախսումները, որոնք վերաբերվել են արդեն ճանաչված հիմնական միջոցների միավորին, ավելացվել են ակտիվի հաշվեկշռի արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները ավելի շատ կլինեն, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից: Մյուս բոլոր հետագա ծախսումները ճանաչվել են որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի ծախսեր:

Ընկերության կողմից ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները ներկայացված են ձեռք բերման արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան:

Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիան ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ժամկետը որոշում է Ընկերությունը՝ ելնելով դրանց հնարավոր օգտագործման ժամկետներից: Վերջիններիս որոշման անհնարինության դեպքում ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացիոն նվազագույն ժամկետը սահմանվում է տասը տարի:

Է. Ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական գործիքները ճանաչվում են հաշվեկշռում, երբ Ընկերությունը դառնում է տվյալ ֆինանսական գործիքի առնչությամբ կնքված պայմանագրի կողմ: Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, եթե ֆինանսական ակտիվներից առաջացած դրամական հոսքերի նկատմամբ Ընկերության պայմանագրային իրավունքների ժամկետն ավարտվում է կամ, եթե Ընկերությունը փոխանցում է ֆինանսական ակտիվները այլ անձանց՝ չպահպանելով դրանց նկատմամբ վերահսկողությունը կամ ակտիվների հետ կապված բոլոր նշանակալի ռիսկերը և արտոնությունները: Ֆինանսական պարտավորություններն ապաճանաչվում են, եթե պայմանագրով սահմանված Ընկերության պարտավորությունների ժամկետն ավարտվում է կամ այդ պարտավորությունները մարվում են կամ չեղյալ են համարվում:

Ընկերության կողմից տնօրինվող ֆինանսական գործիքներն ճանաչվում են սկզբնական արժեքով, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների, որոնք չափվում են իրական արժեքով:

Ընկերության կողմից տնօրինող ֆինանսական գործիքներն ընդգրկում են ներդրումները բաժնային և պարտքային արժեթղթերում, ապահովագրության գծով և այլ դեբիտորական պարտքերը, դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, ապահովագրական գծով և այլ կրեդիտորական պարտքերը, այլ պարտավորությունները:

Սկզբնական չափումից հետո իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող դասակարգված ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության գծով օգուտը կամ վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Այլ ֆինանսական ակտիվները, ինչպիսիք են Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, ապահովագրության գծով և այլ դեբիտորական պարտքերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով՝ էֆեկտիվ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած ցանկացած արժեզրկումից կորուստ:

Մանրագրություն 6. Ձուտ ապահովագրավճարներ

Համախառն ապահովագրավճար

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
- դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	55,406	49,567
- առողջության ապահովագրություն	148,715	193,367
- ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	378,359	213,212
- փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	43,550	25,127
- հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	221,217	151,754
- գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	4,767	1,631
- ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	13,732	12,939
- աջակցության ապահովագրություն	40,355	21,679
- ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	18,288	22,639
- ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն ԱՊՊԱ	2,181,528	1,892,068
- հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն (Վերաապահովագրություն)	148	1,173
Ընդամենը	3,106,065	2,585,156

Վերապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճար

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
- դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	(2,989)	(747)
- ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	(158,735)	(54,220)
- փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	(1,853)	(2,095)
- հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	(43,875)	(37,476)
- գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	(1,052)	(1,395)
- ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	(3,126)	(4,011)
- Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	(13,485)	(18,948)
Ընդամենը	(225,115)	(118,892)

Ծանոթագրություն 7. Չվաստակած ապահովագրավճարների համախառն պահուստի փոփոխություն (հաշվի առած վերապահովագրողի բաժնի նվազեցումները)

Չվաստակած ապահովագրավճարների համախառն պահուստի փոփոխություն

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
- դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	4,804	22,164
- առողջության ապահովագրություն	1,305	(43,016)
- ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	(92,228)	(16,472)
- փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	(1,775)	(892)
- հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	(28,188)	(12,109)
- գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	(2,182)	2,102
- ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	618	(7,063)
- ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	2,977	(726)
- աջակցության ապահովագրություն	(4,111)	(1,572)
- ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն ԱՊՊԱ	(113,957)	(67,687)
- հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն (Վերապահովագրություն)	(226)	(397)
Ընդամենը	(232,963)	(125,668)

Վերապահովագրողների բաժինը չվաստակած ապահովագրավճարների համախառն պահուստի փոփոխություն

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
- դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	1,138	486
- ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	79,617	(1,542)
- փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	20	42
- հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	(5,913)	(5,278)
- գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	(614)	(454)
- ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	(557)	(724)
- ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	(3,729)	1,497
Ընդամենը	69,962	(5,973)

Ծանոթագրություն 8. Զուտ հատուցումներ

Համախառն հատուցումներ

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
- Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	(1,327)	(1,771)
- առողջության ապահովագրություն	(79,522)	(63,679)
- ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	(180,224)	(112,649)
- փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	(4,410)	-
- հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	(9,048)	(6,057)
- գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	(500)	(625)
- աջակցության ապահովագրություն	(6,452)	(5,127)
- ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն ԱՊՊԱ	(983,518)	(959,519)
- <i>Հատուցումների կարգավորման ծախսեր</i>	(54,406)	(60,346)
Ընդամենը	(1,319,407)	(1,209,773)

Վերաապահովագրողներից ստացված հատուցումներ

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
- ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	73,201	34,158
- փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	21	119
- հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	26	1,043
- գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	(119)	-
Ընդամենը	73,129	35,320

Ծանոթագրություն 9. Ապահովագրության պայմանագրերի պահուստների փոփոխություն (հաշվի առած վերաապահովագրողի բաժնի նվազեցումները)

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
- Տեղի ունեցած, բայց չներկայացած պահանջների պահուստի փոփոխություն	22,978	(9,773)
- Ներկայացված, սակայն դեռ չմարած պահանջների պահուստի փոփոխություն	(57,701)	62,097
- Պահանջների պահուստներում վերաապահովագրողների բաժնի փոփոխություն	5,457	(2,161)
Ընդամենը	(29,266)	50,163

Ծանոթագրություն 10. Զեղքերման ծախսեր

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
- Կասկո	(108,751)	(25,614)
- ԱՊՊԱ	(518,923)	(456,162)
- Բժշկական ապահովագրություն	(23,655)	(27,716)
- Գույքային ապահովագրություն	(33,823)	(20,323)
- Այլ	(47,025)	(27,467)
Ընդամենը	(732,177)	(557,282)

Ծանոթագրություն 11. Այլ ծախսեր ապահովագրության գծով

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
- Կասկո	-	-
- ԱՊՊԱ	(92,551)	(67,178)
- Բժշկական ապահովագրություն	-	(1,620)
- Գույքային ապահովագրություն	-	-
- Այլ	-	-
Ընդամենը	(92,551)	(68,798)

Ծանոթագրություն 12. Այլ ներդրումային եկամուտ

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
- Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից եկամուտ	(907)	(857)
- Եկամուտներ շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներից	43,979	(11,314)
Ընդամենը	43,072	(12,171)

Ծանոթագրություն 13. Վարչական ծախսեր

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
- Ծախսեր անձնակազմի գծով	(427,242)	(360,271)
- Վարձակալության ծախսեր	(15,798)	(96,717)
- Հիմնական միջոցների ամորտիզացիոն ծախսեր	(42,037)	(30,126)
- Ծրագրի սպասարկման և պահմանման գծով ծախսեր	(23,520)	(20,160)
- Հիմնական միջոցների սպասարկման ծախսեր	(10,121)	(12,302)
- Հասարակական կապերի գծով ծախսեր	(15,472)	(11,065)
- Կապի և հաղորդակցության միջոցների ծախսեր	(12,526)	(10,965)
- Աուդիտի և այլ խորհրդատվական ծառայությունների գծով	(20,520)	(15,755)
- Տրանսպորտի և գործուղման ծախսեր	(10,573)	(7,572)
- Անդամավճարներ	(6,887)	(6,789)
- Գրասենյակային ծախսեր	(7,068)	(5,830)
- Տույժեր և տուգանքներ	(752)	(5,347)
- Կոմունալ ծախսեր	(3,372)	(3,078)
- Այլ վարչական ծախսեր	(21,174)	(11,754)
Ընդամենը	(617,062)	(597,731)

Ծանոթագրություն 14. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Ընկերության դրամական միջոցները տեխաբաշխված են ՀՀ ռեզիդենտ բանկերում և կազմում են`

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
- Կանխիկ դրամ դրամարկղում	-	53
- Դրամական միջոցներ ճանապարհին	-	-
- Բանկային հաշիվներ ռեզիդենտ բանկերում	31,237	28,422
Ընդամենը	31,237	28,475

Ծանոթագրություն 15. Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ

2016 թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկերում տեղաբաշխված միջոցները կազմել են **1,933,906** հազար ՀՀ դրամի չափով (2015 թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ **1,940,374** հազար ՀՀ դրամ) կազմում են ժամկետային ավանդներ ԲԲ+ և ցածր վարկանիշ ունեցող բանկերում:

Բանկերում տեղաբաշխված միջոցների կենտրոնացումները

2016 թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի և 2015 թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկերում տեղաբաշխված միջոցները, որոնք անհատապես կազմում են բանկերում տեղաբաշխված միջոցների ավելի քան 10%, հետևյալն են՝

Բանկերում տեղաբաշխված միջոցների կենտրոնացումներ

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
- Առեկսիմբանկ – Գազպրոմբանկի խումբ	280,321	280,368
- Յունիբանկ	262,228	282,849
- Արդշինբանկ	275,481	243,318
- Հայեկոնոմբանկ		278,730
- ՎՏԲ-Հայաստան Բանկ	236,300	261,092
- ՊրոԿրեդիտ Բանկը		288,682
- Ամերիաբանկ	203,699	-
- ԱԿԲԱ-ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈՒ ԲԱՆԿ	283,031	-
- Ինեկոբանկ	249,335	-
Ընդամենը	1,790,395	1,635,039

2016 թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ փոխկապակցված անձանց հետ բանկերում տեղաբաշխված միջոցների մնացորդները ներառում են 262,228 հազար ՀՀ դրամ (2015 թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 282,849 հազար ՀՀ դրամ): Առեկսիմբանկ – Գազպրոմբանկի խումբը ՓԲԸ-ն 10 հունվարի 2017թ. -ին միացել է Արդշինբանկ ՓԲԸ-ին:

Ծանոթագրություն 16. Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

2016 թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները՝ **430,679** հազար ՀՀ դրամի չափով (2015 թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ **386,664**) ներկայացնում են ՀՀ պետական գանձապետական պարտատուներ: Ըստ միջազգային վարկանիշային գործակալությունների նրանց վարկանիշը գնահատվում է «ԲԲ+ և ցածր»:

Ծանոթագրություն 17. Տրված փոխառություններ, վարկեր

Ընկերության կողմից տրամադրված փոխառություններն ու վարկերը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կազմում են՝

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
- Տրամադրված փոխառություններ	37,133	24,922
- Փոխառությունների գծով պահուստ	(655)	(1,701)
Ընդամենը	36,478	23,221

Ծանոթագրություն 18. Ապահովագրության և վերապահովագրության գծով ստացվելիք գումարներ

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերության ապահովագրության գծով ստացվելիք գումարները կազմում են՝

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
- Ստացվելիք գումարներ ռեզիդենտ ապահովադիրներից	1,043,353	855,587
- Սուբրոգացիայի հետևանքով առաջացած պահանջներից	369,703	335,084
- Կանխավճարներ բժշկական կազմակերպություններին	44,295	-
- Վերապահովագրության պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	716	2,314
- Կանխավճարներ հատուցումների գծով	10,661	27,556
- Կանխավճարներ միջնորդավճարների գծով		-
- Ապահովադիրներից և Սուբրոգացիայի պահանջներից ստացվելիք գումարների հնարավոր կորուստների պահուստ	(876,610)	(801,625)
Ընդամենը	(592,118)	418,916

Ծանոթագրություն 19. Վերաապահովագրության բաժինը ապահովագրության պայմանագրերի պահուստում:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերության ապահովագրության պայմանագրերի պահուստում վերաապահովագրության բաժինը կազմում են՝

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
- Վերաապահովագրողի բաժինը ՉԱՊ	130,623	60,663
- Վերաապահովագրողի բաժինը ՆՉՊՊ	8,931	3,473
Ընդամենը	139,554	64,136

Ծանոթագրություն 20. Հետաձգված ձեռքբերման ծախսումներ

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
- Հետաձգված ծախսեր գործակալական միջնորդավճարների գծով	189,002	143,112
- Ապագա ժամանակաշրջանի այլ ծախսեր	102,332	133,106
Ընդամենը	291,334	276,218

Ծանոթագրություն 21. Այլ ակտիվներ

Ընկերության այլ ակտիվները հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կազմում են՝

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
- Կանխավճարվներ աշխատակիցներին	12,171	14,933
- Կանխավճարներ մատակարարներին	57,008	8,525
- Կանխավճարներ հատուցումների գծով	-	12,401
- Կանխավճարներ հարկերի գծով	4,440	9,816
- Այլ ստացվելիք գումարներ	13,220	7,442
- Այլ ակտիվներ գծով պահուստ	(110)	-
Ընդամենը	86,729	53,117

Ծանոթագրություն 22. Ապահովագրության պայմանագրերի պահուստներ

Ընկերության Պահանջների (վնասների) պահուստի մեծությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կազմել է՝

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
- Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստ	1,278,764	1,045,801
- Տեղի ունեցած, սակայն դեռևս չներկայացված պահանջների պահուստ ռեզիդենտների գծով	46,490	69,469
- Ներկայացված, սակայն դեռևս չվճարված պահանջների պահուստ ռեզիդենտների գծով	200,533	142,830
Ընդամենը	1,525,787	1,258,101

Ծանոթագրություն 23. Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով վճարվելիք գումարներ

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը ունի ապահովագրության գծով վճարվելիք հետևյալ գումարները՝

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
- Որպես կանխավճար ստացված ապահովագրավճարներ	104,284	141,675
- Ռեզիդենտ ապահովագրական միջնորդներին վճարվելիք գումարներ	21,692	26,223
- Ռեզիդենտ ապահովադիրներին վճարվելիք հատուցումներ	9,967	12,572
- Ոչ ռեզիդենտ ապահովագրական միջնորդներին վճարվելիք գումարներ	39,545	13,144
- Ապահովագրության գծով վճարվելիք և փոխանցվելիք այլ գումարներ	10,711	7,419
Ընդամենը	186,199	201,033

Ծանոթագրություն 24. Այլ պարտավորություններ

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը ունի հետևյալ այլ վճարվելիք գումարները՝

	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու Ժամանակաշրջան
- Հիմնական և պայմանագրային աշխատողներին վճարվելիք աշխատավարձ	60,142	58,040
- Արտաքին կրեդիտորական պարտքեր ռեզիդենտների նկատմամբ	45,441	26,488
- Կրեդիտորական պարտքեր հարկերի և տուրքերի գծով	14,600	16,462
- Վճարվելիք շահութահարկ	-	-
- Վճարվելիք արտոնյալ շահաբաժիններ	45,058	41,940
- Կրեդիտորական պարտավորություններ Բյուրոյի նկատմամբ	7,095	14,677
- Այլ ընթացիկ պահուստներ	142	-
Ընդամենը	172,478	157,607

Ծանոթագրություն 25. Ստացված փոխառություններ և վարկեր

Ընկերության կողմից ստացված փոխառություններն ու վարկերը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կազմում են՝

	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու Ժամանակաշրջան
- Ստորադաս փոխառություններ	483,940	483,750
- Կուտակված տոկոսագումար	28,415	28,481
Ընդամենը	512,355	512,231

Ծանոթագրություն 26. Բաժնետիրական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կազմված է՝

	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու Ժամանակաշրջան
- Սովորական բաժնետոմսեր	1,764,000	1,764,000
- Արտոնյալ բաժնետոմսեր	586,000	586,000
Ընդամենը	2,350,000	2,350,000

Ծանոթագրություն 27. Զբաղիված շահույթ (վնաս)

Զբաղիված շահույթի (վնասի) մեծությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կազմել է՝

	Հաշվետու Ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու Ժամանակաշրջան
- Ընթացիկ տարվա	205,307	(16,499)
- Նախորդ տարվա	(937,804)	(921,305)
- Հաշվարկված դիվիդենտ	(116,460)	-
Ընդամենը	(848,957)	(937,804)